



سؤالنا الحرفين

سواحلي

Kiswahili

Saumu

Ni wajibu kufunga saumu ya Ramadhani kwa kila Muislamu, mwenye akili timamu, aliye balehe, mwenye kuweza kufunga, asiye katika Hedhi na asiye katika Nifasi (damu ya uzazi). Mtoto anaamrisha kufunga ikiwa ataweza ili aizoee saumu.

◆ Kuingia kwa Ramadhani kunajulikana kwa mojawapo ya mambo mawili:

1

Kuonekana kwa mwezi mwandamo, kwa ushahidi wa mtu mwadilifu, mukallaf (mtu anayetakiwa kutekeleza amri za kisheria), hata kama ni mwanamke.

2

Kuukamilisha mwezi wa Shabani kwa siku thelathini.

Wajibu wa kufunga unaanza tangu kupambazuka kwa Alfajiri ya kweli mpaka kuzama kwa jua. Ni lazima kuhudhurisha nia kabla ya Alfajiri kwa saumu ya faradhi.

YANAYOHARIBU SAUMU:

- 1 Kujamiiana kupitia sehemu za siri. Inamuwajibikia mtu kulipa na kutoa kafara. Kafara ni kuacha huru mtumwa. Ambaye hatoweza (kuacha huru mtumwa), atafunga miezi miwili mfululizo. Ambaye hatoweza (kufunga miezi miwili), atawapa chakula masikini sitini (60). Ambaye hatopata kitu, hana wajibu wowote.
- 2 Kutoa manii kwa sababu ya kubusu au kugusa au kujitoa manii kwa mkono. Hakuna kitu kwa aliyeota.
- 3 Kula na kunywa kwa makusudi. Ikiwa amesahau, saumu yake ni sahihi.
- 4 Kutoa damu kwa kuumika (kupiga chuku) au kujitolea damu. Ama damu chache iliyotolewa kwa ajili ya kupima au iliyotoka bila ya utashi, kama jeraha na ugonjwa wa kutoka damu puani, haiharibu saumu.
- 5 Kutapika kwa makusudi.

Vumbi likipeperuka na kuingia kooni mwake au mtu alisukutua au kupandisha maji puani kwa hiyo maji yakafika kooni mwake au alivuta fikira za tendo la ndoa akashusha manii au aliota na kushusha manii au alitapika bila ya hiari, haitoharibika saumu yake. Aliyekula akidhani kuwa usiku umeingia na ikabainika kuwa ni mchana, ni wajibu kwake kulipa. Aliyekula usiku akiwa na shaka ya kuchomoza kwa Alfajiri, haitoharibika saumu yake. Ikiwa amekula mchana akiwa na shaka ya kuzama kwa jua, ni wajibu kwake kulipa.

- ❖ **Ni haramu** kutofunga Ramadhani kwa asiyekuwa na udhuru. **Ni wajibu** kutofunga kwa mwanamke aliye katika Hedhi na mwenye Nifasi na mtu ambaye anahitajika ili kuokoa kiumbe kilichohifadhika kisiangamie. **Ni suna** kutofunga kwa msafiri wakati wa mchana, mwanamke mwenye mimba na anayenyonyesha ikiwa watajihofia wao wenyewe au kuhofia mtoto. Ni wajibu kwao kulipa tu. Mwanamke mwenye mimba na anayenyonyesha wanaongeza kumpa chakula masikini kwa kila siku ikiwa watahofia mtoto tu.
- ❖ **Aliyeshindwa kufunga kwa sababu ya uzee au ugonjwa usiotarajiwa kupona**, atatoa chakula kumpa masikini kwa kila siku moja, na hana wajibu wa kulipa.
- ❖ **Aliyechelewesha kulipa kwa udhuru mpaka ikamkuta Ramadhani nyingine**, hana wajibu isipokuwa wa kulipa tu. Ikiwa amefanya uzembe katika kulipa, atatoa chakula, pamoja na kulipa, kumpa masikini kwa kila siku moja. Akiacha kulipa kwa udhuru akafa, hana wajibu wowote. **Ikiwa aliacha kulipa bila ya udhuru**, atatolewa chakula na kupewa masikini kwa kila siku moja. Ni sunna kwa ndugu yake kumfungia saumu ya kulipa aliyoifanyia uzembe, saumu yake ya Nadhiri na kulipia kila Nadhiri ya ibada.
- ❖ **Aliyeacha kufunga kwa udhuru halafu udhuru wake ukaondoka ndani ya mchana wa Ramadhani**, itamlazimu kujizuia. Kafiri akisilimu au mwanamke mwenye Hedhi akitwaharika au mgonjwa akipona au msafiri akirejea au mtoto akibalehe au mwendawazimu akipona katika mchana wa Ramadhani na ilhali hawakufunga, itawalazimu kulipa hata kama watafunga sehemu ya siku iliyobaki. Haifai kwa ambaye anaruhusiwa kutofunga katika Ramadhani kufunga saumu nyingine katika Ramadhani hiyo.

SAUMU YA SUNA

Saumu bora zaidi ni: Kufunga siku moja na kutofunga siku inayofuata. Halafu, kufunga siku za Alhamisi na Juma tatu kila wiki. Halafu, kufunga siku tatu kila mwezi, na jambo bora zaidi ni siku hizo ziwe Siku Nyeupe (tarehe 13, 14 na 15 za mwezi mwandamo). Ni sunna kufunga siku nyingi za mwezi wa Muharami na Shabani, siku ya Ashura, siku ya Arafa na siku sita za Mfungo Tatu. Ni makuruhu kutenga siku zifuatazo kwa kufunga: Mwezi wa Rajabu, siku ya Ijumaa, siku ya Juma mosi na kufunga siku ya shaka ambayo ni siku ya thelathini ya mwezi wa Shabani, kama anga litakuwa safi.

Ni haramu kufunga siku ya Idi Elfitri, Idi al-adh'haa (Idd Alhaj) na siku za Tashriki (za kubanika nyama), isipokuwa tu kwa mtu ambaye ana wajibu wa kuchinja mnyama wa Tamattui au Qirani (kwa walioko Hija).



ANGALIZO:

- Mtu ambaye ana Hadathi Kubwa, kama mtu mwenye Janaba na mwanamke aliye katika Hedhi na aliye katika Nifasi, akitwaharika kabla ya Alfajiri, inafaa kwao kuahirisha kuoga mpaka baada ya Adhana ya sala ya Alfajiri na kutanguliza kula daku kabla ya kuoga, na saumu itakuwa sahihi.
- Inafaa mwanamke kutumia dawa ili kuahirisha Hedhi yake katika Ramadhani kwa lengo la kushirikiana na Waislamu wenzake katika ibada zao, ikiwa hakuna madhara.
- Inafaa kwa mwenye saumu kumeza mate au kohozi ikiwa liko ndani (kooni).
- Mtume, (Swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, amesema kuwa: "Watu hawataacha kuwa katika kheri madamu wanafanya haraka kufuturu na kuchelewesha kula daku". Ahmad. Pia Mtume, (Swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, amesema kuwa: "Dini haitaacha kuwa na nguvu madamu watu wanafanya haraka kufuturu, kwani Wayahudi na Wakristo wanachelewesha".Abudaud.
- Inapendekezwa kuomba dua wakati wa kufuturu. Mtume, (Swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, amesema kuwa: "Mfungaji wakati wa kufuturu kwake, anayo maombi yasiyorudishwa". Ibn-majah. Miongoni mwa dua zilizonukuliwa wakati wa kufuturu ni kauli ya Mtume, (Swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, isemayo kuwa: "Dhahabath-dhwamau wabtal-latil-uruuqu,wathabatal-ajru inshaallah" Yaani: Kiu imekatika, na mishipa imelowana, na malipo yametimia, akipenda Mwenyezi Mungu. Ameipokea Hadithi hii Abudaud.
- Sunna ni kufuturu kwa Tende tosa (yenye unyevu). Akikosa, iwe kwa Tende mbivu. Akikosa, iwe kwa maji.
- Inatakikana kwa mfungaji kujiepusha kupaka wanja na dawa za matone katika macho au masikio wakati wa kufunga, ili kuepuka makindano (mzozo). Ikiwa atahitaji kama tiba, hakuna ubaya hata kama ladha ya dawa hiyo itafika kooni mwake, na saumu yake ni sahihi.
- Ni sunna kupiga mswaki nyakati zote za fungu na wala si machukizo, katika kauli iliyo sahihi.
- Ni wajibu kwa mfungaji kuacha kusengenya, fitina, kusema uongo na mfano wake. Ikiwa atatokea mtu na kumtukana, aseme: "Mimi nimefunga". Kwa kulinda ulimi wake na viungo vyake vingine visifanye dhambi, mtu atailinda saumu yake. Imekuja kwamba Mtume, (Swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, amesema kuwa: "Ambaye hataacha kusema uzushi na kuutumia, hakuna haja kwa Mwenyezi Mungu katika kuacha chakula chake na kinywaji chake".Ahmad.



ANGALIZO:

- Ni suna kwa aliyealikwa chakula na akawa amefunga kumuomba dua aliyemwalika chakula. Kama hakufunga, ni suna ale.
- Lailatul-Qadri (usiku wa hadhi) ni usiku bora zaidi katika mwaka. Kupatikana kwake kunahusika na kumi la mwisho katika Ramadhani. Usiku wenye mategemeo zaidi ni usiku wa mwezi ishirini na saba. **Amali njema (ifanywayo) katika usiku huo ni bora zaidi kuliko amali (ifanywayo) katika miezi elfu moja.** Lailatul-kadri ina alama nyingi. Miongoni mwa alama hizo ni hizi: Kuchomoza kwa jua asubuhi yake likiwa jeupe lisilokuwa na miali mingi, hali yake ya hewa kuwa tulivu. Lailatul-kadri inaweza kumkuta Muislamu na ilhali hajui. Linalotakiwa kwa Muislamu ni kufanya juhudi katika ibada katika Ramadhani, na hasa katika kumi la mwisho. Pia afanye bidii ya kutoupoteza usiku wowote bila ya kusali. Iwapo atasali Tarawehe katika Jamaa, asiondoke mpaka imamu amalize kusali sala ya Tarawehe ikiwa kamili, ili aandikiwe kisimamo cha usiku.
- Mtu ambaye ameingia katika kufunga saumu ya suna, ni suna kwake kuikamilisha na sio wajibu. Akikusudia kuibatilisha, hana dhambi na hawajibiki kulipa.

ITIKAFU:

Itikafu ni Muislamu mwenye akili timamu kujilazimisha kukaa msikitini kwa ibada. Ni sharti kwa anayekaa Itikafu awe ametwahaarika na Hadathi Kubwa. Mwenye kukaa Itikafu hatakiwi kutoka (msikitini) isipokuwa tu kwa jambo ambalo hana budi nalo, kwa mfano: Kula, kwenda haja na kuoga ambako ni wajibu. Itikafu inabatilika kwa kutoka bila ya dharura na kwa kujamiiana. Itikafu ni suna wakati wote, na katika Ramadhani inasisitizwa zaidi. Ramadhani inayosisitizwa zaidi ni kumi la mwisho. Muda wa chini zaidi wa Itikafu ni saa moja. Inapendekezwa isipungue siku moja. Mwanamke hakai Itikafu isipokuwa tu kwa idhini ya mumewe. Ni suna kwa mwenye kukaa Itikafu kujishughulisha na ibada, kuacha kukithirisha mambo yasiyo ya lazima, na kujepusha na mambo yasiyomhusu.



رقم الإيداع



سؤالنا للحمد

